

Grønt nytt i Europa - Aktuelle saker på EU-agendaen

Kontaktgruppemøte, 10. november 2023

Randi Johanne Hoseth, EU-rådgiver innen det grønne skiftet

EUs nye vindkraftpakke (oktober 2023)

EUs mål om at fornybart skal utgjøre minst 42,5 prosent av energimiksen i 2030 innebærer en stor oppskalering av blant annet vindkraft, både på land og til havs. I 2022 stod vindkraft for gjennomsnittlig 16 prosent av energikonsumet i EU.

Europakommisjonen vil med vindkraftpakken bidra til å løse utfordringene for utbygging av vindkraft på land og til havs, og foreslår i hovedsak **seks handlingspunkter**:

1. Raskere utbygging og oppskalering ved å gjøre konsesjonssystemer enklere.
2. Forbedre nasjonale auksjonssystemer for tildeling av arealer til fornybar produksjon gjennom prekvalifiserings-kriterier innen miljøvennlighet, bærekraft og datasikkerhet.
3. Øke tilgang til finansiering gjennom lån i samarbeid med Den europeiske sentralbanken. EUs Innovasjonsfond vil også få mer midler som skal prioritere vindkraftprosjekter.
4. Styrke europeiske aktørers konkurransekraft og legge til rette for tilgang til markeder utenfor Europa.
5. Mer kvalifisert arbeidskraft gjennom blant annet «Net-Zero Academies», med ca. 100 000 avangsstudenter i året. Initiativet er en del av EUs industripakke Net Zero Industry Act.
6. Invitere EUs medlemsland og industriaktører til å signere en «EU Wind Charter» for å stimulere til felles måloppnåelse.

Green Deal Industrial Plan

Forslag om en europeisk Green Deal Industrial Plan (februar 2023) skal styrke konkurransekraften til europeisk grønn industri internasjonalt. Hva gjelder nytt regelverk består planen i hovedsak av:

- **Net Zero Industry Act:** Retter seg mot mer og raskere produksjon og utrulling av nullutslippsteknologi i EU.
- **Critical Raw Materials Act:** Skal sikre tilgang til kritiske råmaterialer for produksjon av europeisk nullutslippsteknologi.

THE GREEN DEAL INDUSTRIAL PLAN

Speeding up the contribution of
Europe's innovative clean tech
industries to net-zero

Net Zero Industry Act (NZIA)

Europaparlamentet vedtar sannsynligvis sin posisjon 20.-23. november 2023. Når medlemslandene i Rådet også vedtar sin posisjon, starter forhandlingene om et vedtak. Når et vedtak er gjort i EU, vil norske myndigheter vurdere EØS-relevans.

- Sette mål for europeisk produksjonskapasitet av nullutslippsteknologi
- Legge til rette for et regelverk som støtter opp under rask oppskalering og utrulling av nullutslippsteknologi
- Gjøre tillatelsesprosesser raskere
- Utvikle standarder for å støtte oppskalering av nullutslippsteknologi i det europeiske indre markedet

Tiltakene er rettet mot det som kalles «strategiske sektorer»:

- Solcelleteknologi
- Vindkraft
- Batterier
- Varmepumper
- Fornybart hydrogen
- Biometan
- Kjernekraft
- CCUS
- Elektrisk overføringsnett

Critical Raw Materials Act - Status

Både Europapalamentet og medlemslandene i Rådet har vedtatt sine posisjoner, og partene hadde første møte i trilogforhandlingene om et vedtak i september 2023.

Forslaget som ligger på bordet fra Kommisjonen har som mål å styrke alle ledd i verdikjeden, diversifisere hvilke land man importerer fra, styrke selvforsyningen, og forbedre sirkularitet og bærekraft.

Hva gjelder sirkularitet, så har Europaparlamentet foreslått et mål om at 45% av hver enkelt råvare definert som «kritisk råmateriale» skal resirkuleres.

- EU Critical Raw Materials Week 2023 i Brussel 13.-17. november 2023.

"10th annual High-Level Conference of the European Innovation Partnership on Raw Materials "Critical RawMaterials Act – Ready to go" som finner sted 15. november kan følges digitalt: <https://rawmaterialsweek2023.eu/>

ERRIN-arbeidsgruppemøte om «regulatory sandboxes» – relatert til NZIA

Gjennom NZIA ønsker EU å gjøre byråkratiske tillatelsesprosesser knyttet til utvikling av nullutslippsteknologi raskere. Det foreslås å opprette såkalte «regulatory sandboxes» hvor man midlertidig lempet på regelverk for å teste innovative løsninger under kontrollerte forhold.

Møtet 12. desember 14:00-15:30 har som formål å:

- Forstå EUs visjon knyttet til «regulatory sandboxes», særlig på *lokalt/regionalt nivå*.
- Presentere eksempler på lokalt og regionalt forankrede «regulatory sandboxes» og diskutere hvordan ERRIN best kan støtte medlemmer i dette arbeidet.

Har noen av dere jobbet med noe lignende og har en case dere vil vise frem under møtet (også mulig digitalt)? Ta gjerne kontakt med Ingvild for å melde interesse om å holde et innlegg eller om noen ønsker å følge møtet digitalt.

Prosjekt- og posisjoneringmuligheter

Nye strategiske partnerskap i Horisont Europa

Disse partnerskapene er kandidater for andre halvdel av Horisont Europa 2024/25-2027.

Diskuteres i høst blant medlemslandene.

- Brain Health;
- Forests and Forestry for a Sustainable Future;
- Innovative Materials for EU (I'M for EU);
- In-Orbit Demonstration and Validation;
- Raw Materials for the Green and Digital Transition;
- Resilient Cultural Heritage;
- Social Transformations and Resilience;
- Solar Photovoltaics;
- Textiles of the Future;
- Virtual Worlds.

HORIZON EUROPE

Nye Horisont Europa-partnerskap innen bioøkonomi

Klynge 6:

[Sustainable Food Systems](#) (operativt fra januar 2024)

Målet er å mobilisere en bred rekke av aktører til forsknings- og innovasjonsprosjekter for å akselerere overgangen til bærekraftige matsystemer. System-tilnærming gjennom å skape ulike Living Labs.

[The Agroecology Partnership](#) (operativt fra slutten av 2023/ januar 2024)

Partnerskapet skal gjennom finansiering av forskning og innovasjon og opprettelse av Living Labs gi en boost til overgangen til økologisk landbruk.

Muligheter i EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning

- ORE er med i ERRINs nye taskforce for EUs samfunnsoppdraget for klimatilpasning
 - Gir mulighet til å påvirke utformingen av samfunnsoppdraget og utlysninger i neste Horisont-arbeidsprogram
- **Pathways2Resilience** (ERRIN er partner). Skal fordele 2-300 000 euro til 150 kommuner/regioner på tvers av Europa for aktiviteter innen klimatilpasning. **Første utlysning åpner snart** – [Lanseringsarrangement i Brussel 23. november](#). Også regioner/kommuner som ikke har signert charteret i samfunnsoppdraget kan søke.

Muligheter i EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasning

- RESIST (SINTEF koordinerer, ERRIN er partner). 5-årig Horisont-prosjekt, lansert i januar 2023. Skal støtte 12 regioner i å iverksette løsninger for klimatilpasning.
 - 4 såkalt "frontrunner" regioner som hver skal ha to tvillingregioner å samarbeide med → ERRIN sin oppgave er å involvere sin medlemsmasse for å bygge et "community of practice". **Utlysning i 2024.**

“Available support to regions in Mission Adaptation”

ERRIN Task Force for samfunnsoppdraget for klimatilpasning arrangerer informasjonsmøtet i Brussel 12. desember 2023.

Presentasjon av tre prosjekter under samfunnsoppdraget som skal gi støtte til kommuner og regioner i arbeidet med klimatilpasning:

- MIP4Adapt Platform (teknisk assistanse, økt kompetanse m.m.)
- CLIMAAX (fokus på klimarisiko: kompetanse + noe finansiering)
- Pathways2Resilience (finansiering av 100 pilotregioner for klimatilpasning)

Møtet blir sannsynligvis ikke mulig å følge digitalt, men vi oppdaterer gjerne de medlemmene som er interesserte i etterkant av møtet.

9:30	Welcome and moderation Adaptation TF leader
9:40	MIP4Adapt Platform: Support provided within the Community of Practice and the MIP4Adapt Technical Assistance Beatriz Mayor, Principal Consultant, Environmental Policy, Ricardo Followed by a Q&A session
10:10	CLIMAAX project: Support on climate risk assessment Frederiek Sperna Weiland, Senior Advisor & Researcher, Deltares Followed by a Q&A session
10:40	Pathways2Resilience project: Support to develop pathways towards climate resilience Luca Arbau, Officer, Urban Resilience and Climate Adaptation, ICLEI & Thomas Koetz, Senior Advisor Climate Neutral and Resilient Regions, Climate KIC Followed by a Q&A session
11:15	End of meeting

Muligheter i EUs samfunnsoppdrag for jordhelse

Horisont-prosjektet «Healthy MUnicipal Soil» (HuMUS) har som mål å engasjere kommuner og regioner. Dette ved å skape rom for dialog om jordhelse.

- Prosjektet har lansert en **utlysning for piloter rettet mot offentlige aktører** som ønsker å engasjere seg i testing, design og implementering av nye metoder for mobilisering og samarbeid.
- HuMUS-prosjektet vil velge ut **20 pilotprosjekter** som vil motta et engangsbeløp på 30 000 euro for en periode på 12 måneder, og som vil kobles til de 13 pilotprosjektene som vil bli satt opp innenfor prosjektets konsortium.

Søknadsfrist:
29. februar 2024.
Les mer om
utlysningen
og [søk her.](#)

EIT tilbyr tilgjengelig prosjektfinansiering

[EIT - European Institute of Innovation and Technology](#) har til nå opprettet totalt ni såkalte Knowledge and Innovation Communities (KIC). Norges deltakelse i forskning- og innovasjonsprogrammet Horisont Europa gir norske aktører mulighet til å søke på utlysninger i samtlige EIT KICs.

Gjennom plattformen **EIT NEB Community**, samarbeider flere KICs om prosjektutlysninger rettet mot [New European Bauhaus](#).

EIT New European Bauhaus Community lanserer ny utlysning for å ta del i katalysatorprogrammet

Utlysningen retter seg mot oppstartsbedrifter med fokus på å levere systemendring og utvikle nye løsninger for å leve sammen gjennom sosial innovasjon. Oppstartsbedrifter eller «scale-ups» som fremmer utvikling innen transport, by, klima, industri eller mat oppfordres til å søke.

Det velges ut 28 europeiske bedrifter som vil motta støttetjenester til en verdi av 50 000 euro. Støttetjenestene innebærer en tilpasset og unik opplæring i implementering av NEB. I tillegg vil de utvalgte bedriftene få tilbud om ledertrening, forretningsveiledning og tilgang til et av de mest fremtredende innovasjonsmiljøene i Europa.

Søknadsfrist:
4. desember 2023.
Les mer om
utlysningen og [søk her.](#)

Medlem	Prosjekt	Status
Innlandet fylkeskommune og HINN	«The Art of Learning», Horisont Europa	Partnersøk og bygging av konsortium – i gang
Innlandet fylkeskommune	Regional Innovation Valleys innen sirkulær økonomi, Horisont Europa	Partnersøk og innspill til søknadstekst – søknad levert
Innlandet fylkeskommune	Levende laboratorium innen jordhelse, Horisont Europa	Partnersøk – søknad levert
Drammen kommune	Net Zero Pilot Cities, Samfunnsoppdrag for klimanøytrale og smarte byer, Horisont Europa	Prosjektutvikling, innspill til søknadstekst - innvilget
Lillehammer kommune og Innlandet fylkeskommune	World Expression Forum ungdomsutveksling, Erasmus+	Partnersøk og innspill til søknadsteksten – søknad levert
Lillehammer kommune og Innlandet fylkeskommune	World Expression Forum, stort samarbeidsprosjekt, Erasmus+	Partnersøk, bygging av konsortium, prosjektutvikling – i gang
Bærum kommune og NIVA	Sirkulær økonomi og vannforvaltning, Horisont Europa	Partnersøk – i gang
Ringsaker kommune	Jordhelse, Horisont Europa	Søknadsutvikling – i gang
HINN	“XR for Leadership”, Horisont Europa	Konseptnotat og partnersøk – i gang

Kontakt oss

osloEUoffice

osloregion.org

oslo_region

oslo_region

osloregion

post@osloregion.org